

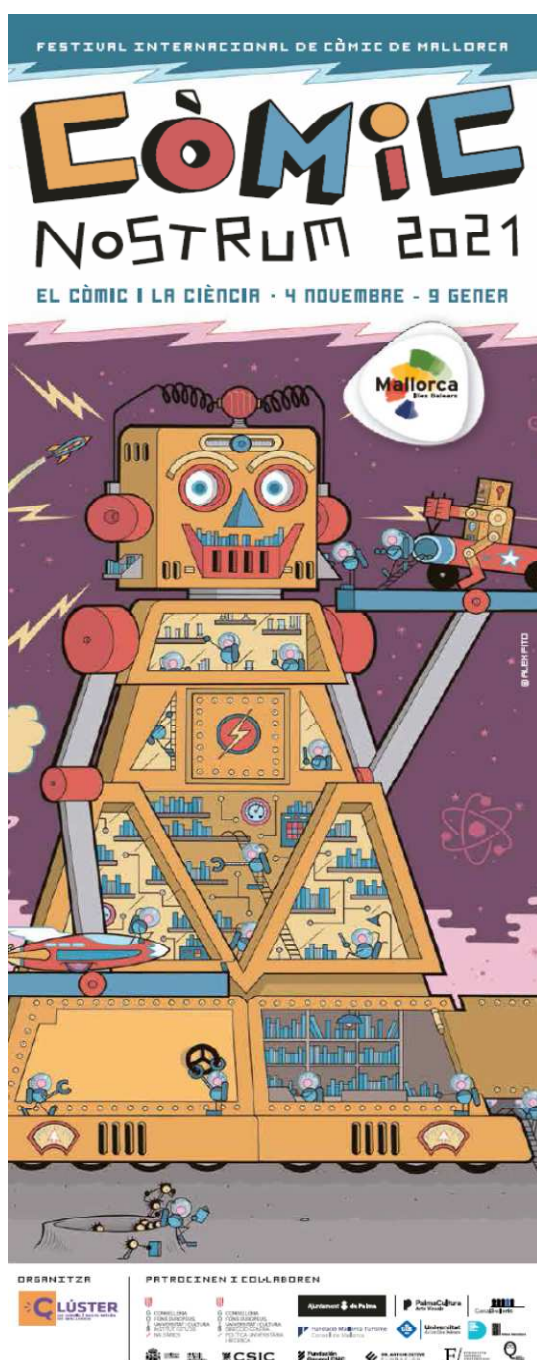
FESTIVAL INTERNACIONAL DE MALLORCA CÒMIC NOSTRUM 2021:

EL CÒMIC I LA CIÈNCIA

Enguany, el Clúster de Còmic i Nous Mèdia s'ha plantejat dedicar el Festival a la ciència vista des del còmic i/o explicada mitjançant aquest.

En un context dominat pel covid, amb tot tipus de teories conspiratives o directament negacionistes, hem considerat necessari reivindicar el seu paper des del nostre raconet del còmic.

La ciència és també un espai on la presència de la dona és tan reduïda com en el còmic, fet pel qual també l'hi donarem una presència rellevant.

La ciència i el còmic

Parlarem de ciència des del còmic. Des de l'humor, el realisme, la biografia o la creació ex professo ens aproparem al món de la ciència, la recerca, els seus reptes i frens.

Per a definir els marges tan amplis de la ciència ens centrarem en les ciències naturals, les pures i les aplicades, deixant de banda les socials, les quals, per la seva importància, també mereixen un Còmic Nostrum. Per tant, parlarem de biologia, geologia, matemàtiques, ciències de la mar, de la salut, física...

Utilitzarem el còmic com a obra en si, amb rigor científic, com a recurs per a parlar-ne i com a mitja d'expressió per a divulgar-la.

Objectius d'aquesta edició

Apropar la ciència a la societat d'una forma diferent. Des dels còmics sobre ciència i des del llenguatge del còmic per a tractar temes científics.

Donar visibilitat i valor a la investigació científica.

Rompre prejudicis envers la dona i la ciència, i la dona i el còmic.

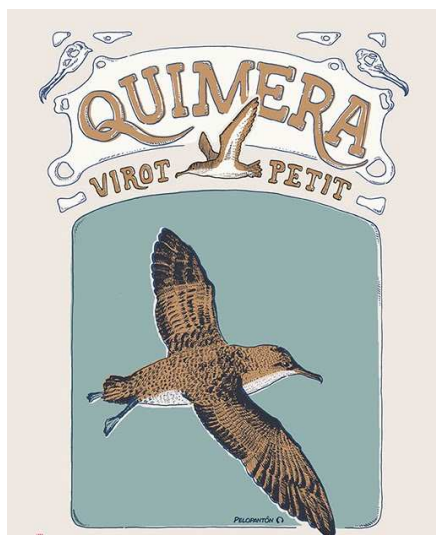
Facilitar recursos educatius i culturals a la societat.

Crear vincles, debats i aprenentatges professionals entre el món acadèmic i el de la divulgació científica mitjançant el còmic i la il·lustració.

LES EXPOSICIONS

Casal Solleric i passeig del Born (del 4 de novembre al 9 de gener de 2022)

La ciència i el còmic. Col·lectiva. Casal Solleric, entresol. Conversarem sobre biologia, ciències de la mar, canvi climàtic, salut, geologia, química, matemàtiques, física, intel·ligència artificial i tecnologia.

S'ha estructurat de la següent forma:

Física i química: l'origen de l'Univers.

Biologia i geologia: l'origen de la terra i de la vida.

Medicina gràfica.

Tot està relacionat (canvi climàtic, OneHealth, pandèmies...)

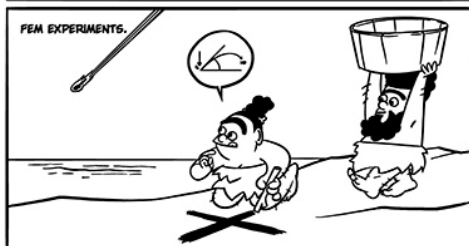
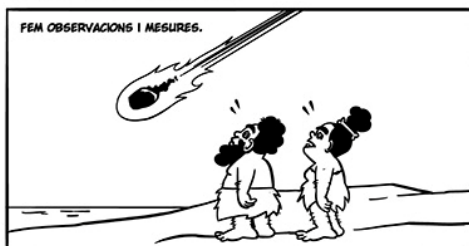
Ciència-ficció i realitat

Comissariada pel biòleg de la UIB Miquel Àngel Miranda i el dibuixant i divulgador científic Luis Resines (Pelopantón), s'ha optat per mostrar, sobretot, obres disponibles a Espanya, en castellà o català. Malgrat tot, s'oferiran o ampliaran, mitjançant codis QR, molts més recursos, gratuïts, en línia, de pagament o físics.

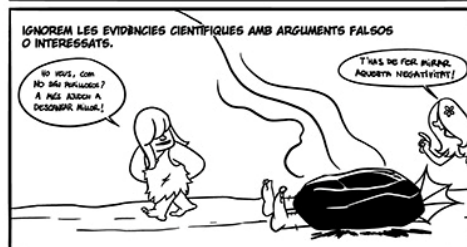
La mostra combina obra original i obra digital i exhibirà obres d'autores i autors tan destacats com Nívola Uyà, Raquelberry Finn, Joan Escandell, Míriam Rivera, Cristina Durán, Fernando Fernández, Tomeu Pina, Margalida Vinyes, Pere Joan, Aina Bestard, Albert Monteys, Jesús Sánchez, Àlex Fito, entre molts d'altres.

Inclou els resultats d'un experiment entre el catedràtic del MIT Antonio Torralba i el dibuixant Àlex Fito sobre creació de còmic amb intel·ligència artificial.

FEM CIÈNCIA QUAN:

NO FEM CIÈNCIA QUAN:

Persones superheroïnes... Persones científiques!!! Planta baixa del Solleric.

Podríem titular aquesta exposició "La ciència dels superherois". La majoria de superherois, ara molt més reconeguts per les versions cinematogràfiques, són científics (dels pocs gèneres, per a no dir l'únic, en què és així); la ciència hi té una fonamental presència per a justificar l'origen dels superpoders, el seu ús i les conseqüències d'aquest.

Les lleis de física de Newton, les de termodinàmica, materials, enginyeria, medicina, l'energia, la química, els àtoms o l'evolució, entre d'altres àmbits científics, hi seran presents mitjançant pàgines originals d'una quarantena dels principals dibuixants de les editorials Marvel i DC Comics.

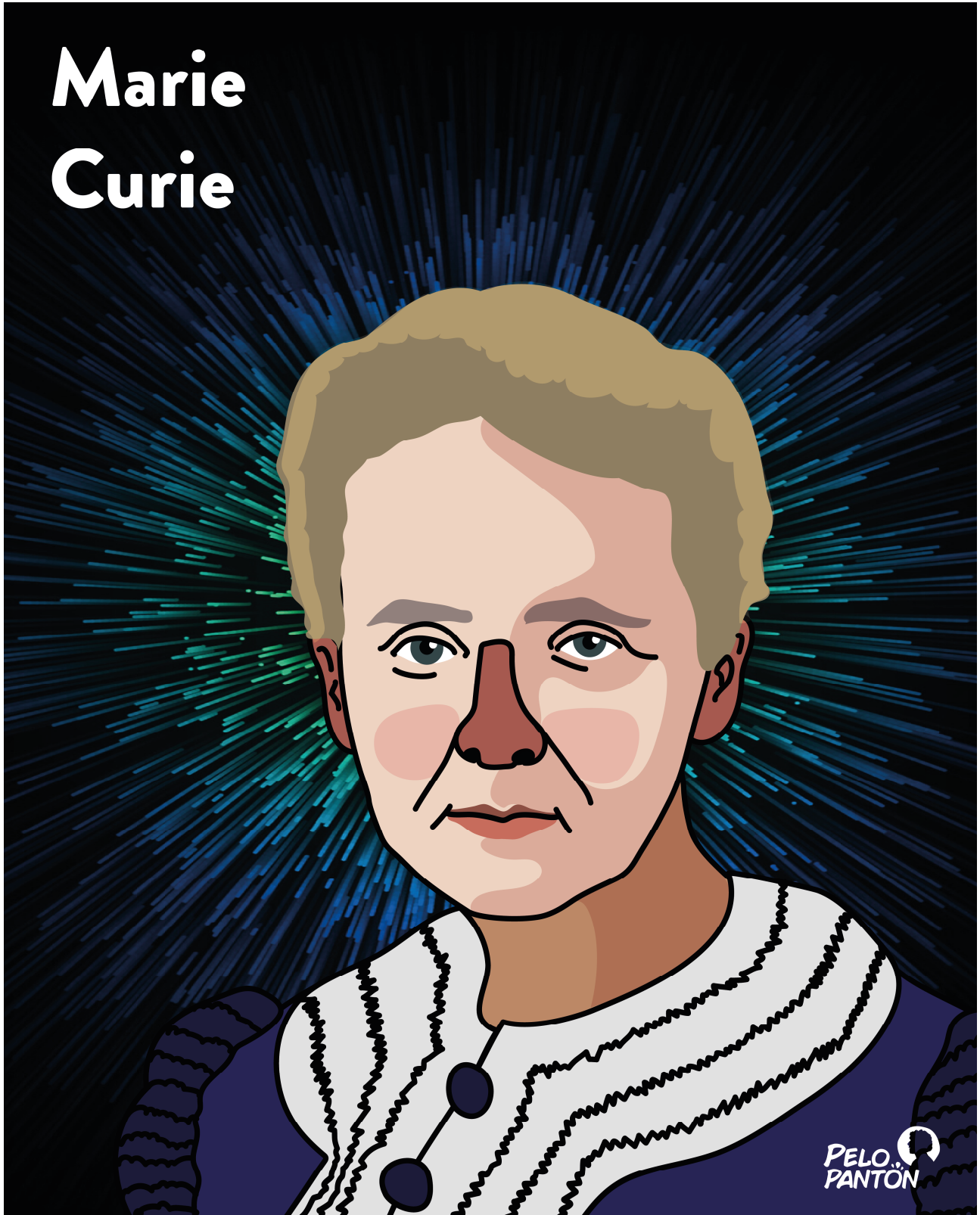
Comissariada pels catedràtics Álvaro Pons (UV) i Jordi Ojeda (UB) i el col·leccionista d'art Jaume Vaquer.

100tífics! Aparador al Passeig del Born del Casal Solleric.

Projecció audiovisual de retrats de 100 científiques i científics realitzats per Pelopantón en homenatge a les persones de ciència que ens han ajudat i ens ajuden a entendre millor el món.

Marie Curie

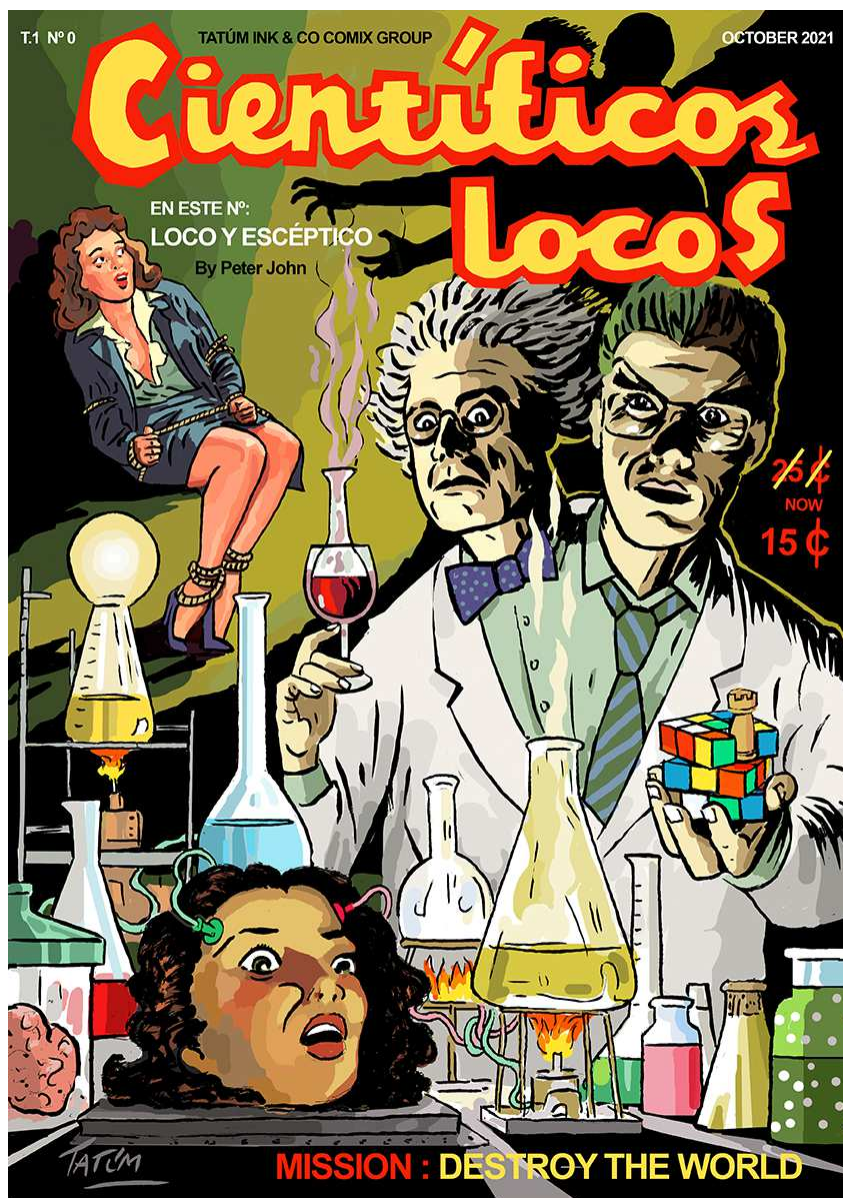

Ciència i anticiència en clau de còmic i humorística. Col·lectiva. Casal Solleric, pati.

10 imatges en forma de portades imaginàries de revista pulp, dibuixades per diferents autors de les Illes, que articulen els mites o els tòpics de la ciència al còmic i l'*anticiència* entre la població general. Els savis embogits, la creació de monstres o superherois, la destrucció total del món, les invasions alienígenes, les conspiracions científiques, els *terraplanistes*.

Amb un text que acompanya i uneix aquestes idees i una publicació de 12 pàgines en format DIN A5, de la qual s'han fet 200 exemplars, i que estarà disponible en pdf al web del Clúster (www.comicmallorca.com).

Comissariada i guionitzada per Pere Joan, amb la participació de Manu Calvo, Marga Vinyes, Tatúm, Guillem March.

La ciència segons Forges. Passeig del Born

Concebuda pel CSIC com a homenatge a Antonio Fraguas "Forges", amb motiu del 80è aniversari de la institució, recull 66 vinyetes de temàtica científica i tecnològica d'un dels millors humoristes gràfics d'Espanya, referent per a milions de ciutadans.

És també un sentit homenatge per part del Clúster de Còmic i Nous Mèdia de Mallorca.

Comissariada per Fernando Del Blanco (CSIC).

PROGRAMACIÓ: FASE I ACTES INAUGURALS DE LES EXPOSICIONS

DEL 4 AL 7 DE NOVEMBRE CASAL SOLLERIC

Dijous 4 de novembre, de 18 a 21 h

Inauguració i visita a les exposicions del Festival:

Forges i la ciència

100tífics!

Persones superheroïnes... Persones científiques!!!

El còmic i la ciència

Relats d'anticiència

Dijous 4 de novembre, a les 19.30 h

Xerrada "Forges i la ciència", a càrrec de Fernando Del Blanco

Dissabte 6 de novembre, a les 19 h

Xerrada i visita guiada a *Persones superheroïnes... Persones científiques!!!* a càrrec de Jordi Ojeda (UB)

Dissabte 6 de novembre, a les 20 h

Visita guiada a *El còmic i la ciència*, a càrrec de Pelopantón i Miquel Àngel Miranda (UIB)

Diumenge 7 de novembre, a les 11 h

Presentació i visita guiada a *GEAS. Mujeres que estudian la Tierra*, a càrrec de Nívola Uyà

Diumenge 7 de novembre, a les 12 h

Xerrada "Robots i intel·ligència artificial: quan la ficció es va avançar a la ciència", a càrrec de Jordi Ojeda (UB)

Diumenge 7 de novembre, a les 13 h

Presentació de l'experiment de creació de còmics amb intel·ligència artificial, a càrrec d'Àlex Fito i Antonio Torralba (MIT)

PROGRAMACIÓ: FASE II
FIRA, XERRADES, TALLERS I BONA QUÍMICA

ESCOLA SUPERIOR DE DISSENY

26 DE NOVEMBRE de 10 a 20 h

27 DE NOVEMBRE de 10 a 15 h

ENCONTRES AMB AUTORS

Masterclass d'Aina Bestard

Xerrada de Míriam Rivera. “Com fer còmics amb científics i sobreviure-hi!”

Taula rodona: “El còmic i la il·lustració com a eina de divulgació científica” amb Pelopantón, Míriam Rivera, Raquelberry Finn, Jesús Sánchez i Nívola Uyà

Entrevista a Albert Montey

Xerrada amb Raquelberry Finn

Xerrada amb Paco Carrión

“Des d'ADN a Master of the Universe. Una radiografia del còmic a les Pitiüses” . Amb Joan Escandell i Vicent Ferrer

PRESENTACIONS

“La veritable història de la lletera”, de Marga Vinyes

“En Lluc a París” i “En Lluc i la metamorfosi”, de Pepmi Garau

“La pitjor pel·lícula del món”, a càrrec de Pep Cerdà i Mendi

“Tanmateix, la màgia”, a càrrec de Flàvia Gargiulo i Cristina Lorente

“Retroverso. Luz que dejo atrás”, d'Alberto Moreno

“La Tierra incontable 2” de Haza González

ACTIVITATS

Contacontes, *Perfecta*, a càrrec de Canizales

Presentació i taller de Tonia Flowers (a partir d'11 anys)

Autors i autores dedicaran els seus llibres

FESTIVAL CÒMIC NOSTRUM: EL CÒMIC I LA CIÈNCIA **DOSSIER PER A PROFESSORAT/MONITORS/GRUPS**

EXPOSICIONS

“Persones superheroïnes... Persones científiques!!!” (planta baixa del Casal Solleric)

Podríem titular aquesta exposició *La ciència dels superherois*. La majoria de superherois, ara molt més reconeguts per les versions cinematogràfiques, són científics (el còmic és dels pocs gèneres, per a no dir l'únic, en què és així, i la ciència hi té una presència fonamental per a justificar la majoria dels superpoders, el seu ús i les seves conseqüències).

Les lleis de física de Newton, les de termodinàmica, materials, enginyeria, medicina, energia, química, àtoms o evolució, entre d'altres àmbits científics, hi seran presents mitjançant pàgines dels principals personatges de còmic de les editorials Marvel i DC Comics, i plafons explicatius.

“El còmic i la ciència” (entresol del Casal Solleric)

Hi trobarem pàgines de còmics i textos explicatius sobre cada tema i sobre cada obra. El criteri seguit quant a la selecció d'obres és que estiguin publicades en català i/o castellà.

Hi haurà enllaços amb informació d'obres interessants en altres idiomes i d'obres de descàrrega gratuïta.

Aquesta exposició està estructurada de la següent forma:

Sala 1. Física i química. Els orígens de l'Univers.

Inclou un còmic gegant, *Què és ciència i què no ho és!*

Sala 2. Biologia. Origen de la vida + geologia. Origen de la Terra i els planetes.

Inclou un còmic gegant sobre els ecosistemes insulars.

Sala 3. Medicina.

Sala 4. Tot està relacionat. Canvi climàtic, extincions, One Health, pandèmies...

Sales 5 i 6. Anticipant el futur. Ciència-ficció i realitat.

Inclou el resultat de l'experiment entre el Clúster de Còmic i el MIT sobre creació de còmics amb intel·ligència artificial.

Objectius

Apropar la ciència a la societat d'una forma diferent. Des dels còmics sobre ciència i des del llenguatge del còmic per a tractar temes científics.

Donar visibilitat i valor a la investigació científica.

Rompre prejudicis envers la dona i la ciència, i la dona i el còmic.

Facilitar recursos educatius i culturals a la societat.

Activitats paral·leles

Per a l'alumnat i els col·lectius especials, tan variats, es deixa a mans del professorat o els monitors el treball posterior de reforç que se'n pugui fer.

Des de dibuixar professions científiques, natura o contaminació, a treballar sobre feines o resultats de científics com Hipàcia d'Alexandria o Darwin, entre d'altres, o treballar sobre conceptes que hagin cridat l'atenció del grup.

Adreçades a:

Alumnes des del darrer cicle de primària fins a batxillerat.

Col·lectius amb necessitats especials.

Associacions de veïns.

Dies i horaris:

Cada dimarts, dimecres i divendres a les 10 h

Del 25 d'octubre al 23 de desembre

Durada:

60 min

Preu:

Gratuït

Impartides per:

Alumnes de la UIB

A més, podeu gaudir de les exposicions

"Forges i la ciència" (passeig del Born)

Pinzellades d'humor exquisit sobre ciència

"100tífics!" (mostrador exterior del Casal Solleric al Born)

Retrats de 100 científiques i científics d'arreu del món. A càrrec de Pelopantón

"Relats d'anticiència" (pati del Casal Solleric)

Humor absurd en format de portades de revistes ben poc científiques, a càrrec de diversos autors de les Illes.

Organitzen:

Ajuntament de Palma, UIB i Clúster de Còmic i Nous Mèdia de Mallorca

Crèdits:

Organitza:

Clúster de Còmic i Nous Mèdia de Mallorca

Col·laboren i patrocinen:

Ajuntament de Palma. Regidories de Cultura i Educació

Casal Solleric

Fundació Mallorca Turisme

Conselleria de Fons Europeus, Universitat i Cultura. Direcció General de Recerca

Institut d'Estudis Baleàrics

Universitat de les Illes Balears

Escola Superior d'Art i Disseny de les Illes Balears

CSIC

Instituto Quevedo de las Artes del Humor

Hereus de Forges

Fundación General CSIC

Fundació Dr. Antoni Esteve

Octubre 2021

Pere Joan

President del Clúster de Còmic i Nous Mèdia de Mallorca